

**Advies van de Raad van het BIPT
van 17 augustus 2021
inzake
wetsvoorstel nr. 1983 tot wijziging van de wet van 13
juni 2005 betreffende de elektronische communicatie,
teneinde slapende contracten tegen te gaan door
operatoren ertoe te verplichten om oude contracten
automatisch over te zetten naar voordeligere
tariefplannen**

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwerp van het advies	3
2. Doel van het wetsvoorstel	3
3. Commentaar van het BIPT	4
3.1. Inleiding	4
3.2. Context van de "slapende" contracten	4
3.3. Analyse van het BIPT	6
3.3.1. <i>Probleem van interne coherentie</i>	6
3.3.2. <i>Conformiteit met het Europees wetboek voor elektronische communicatie</i>	6
4. Conclusie	7
Bijlage	8
1. <i>De wettelijke teksten die momenteel van toepassing zijn</i>	8
2. <i>De toekomstige wet die het Europees wetboek voor elektronische communicatie zal omzetten</i>	10

1. Voorwerp van het advies

1. Dit advies met betrekking tot het wetsvoorstel (Doc. 55, 1983/001) tot wijziging van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, teneinde slapende contracten tegen te gaan door operatoren ertoe te verplichten om oude contracten automatisch over te zetten naar voordeligere tariefplannen, wordt door het BIPT verstrekt op verzoek van de Kamercommissie Economie overeenkomstig artikel 14, § 1, 1°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector:

"§ 1. Onverminderd zijn wettelijke bevoegdheden, heeft het Instituut de volgende taken met betrekking tot elektronische communicatienetwerken en elektronische communicatiediensten (...):

1° het formuleren van adviezen op eigen initiatief, in de gevallen waarin de wetten en besluiten erin voorzien of op verzoek van de minister of van de Kamer van volksvertegenwoordigers;"

2. Het geeft gevolg aan de vraag van 1 juli 2021 van de Commissie Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda van de Kamer van volksvertegenwoordigers, om een schriftelijk advies te verstrekken tegen 31 augustus 2021.
3. Voor deze gelegenheid heeft de commissie het schriftelijke advies gevraagd van het BIPT, het VBO, Test-Aankoop, Unizo, de FOD Economie, minister De Sutter, staatssecretaris De Bleeker, de telecomoperatoren en de Ombudsdienst voor telecommunicatie.

2. Doel van het wetsvoorstel

4. Volgens het wetsvoorstel opteren bepaalde consumenten te weinig voor gunstigere tariefplannen inzake elektronische communicatie.
5. Om hen te helpen kiezen voor een voordeliger tariefplan, verplicht het wetsvoorstel de telecommunicatieoperatoren om voordeligere tariefplannen voor de consumenten voor te stellen wanneer ze de oude tariefplannen niet langer aanbieden. Het nieuwe tariefplan moet technische prestaties aanbieden die op zijn minst gelijkwaardig zijn, beoordeeld aan de hand van een door het BIPT vastgestelde methode.

3. Commentaar van het BIPT

3.1. Inleiding

6. Zoals aangegeven in de toelichting van het wetsvoorstel, is het belangrijk dat consumenten op elk moment toegang hebben tot het meest voordelige tariefplan dat op de markt beschikbaar is. Een tariefplan dat bovendien overeenstemt met hun reële behoeften. Daarom is het van essentieel belang dat consumenten over alle nodige informatie beschikken om met kennis van zaken de dienst te kunnen kiezen die het beste aan hun behoeften beantwoordt. Hiervoor werden in de huidige wet¹ (art. 110 WEC als bijlage) en de toekomstige wet² (art. 109 WEC als bijlage) een aantal transparantie- en consumentenbeschermingsmaatregelen opgenomen. Zo wordt onder meer bepaald dat de operator de abonnees minstens éénmaal per jaar informeert over het voor hen meest gunstige tariefplan rekening houdende met hun gebruikspatroon. Dit geldt bovenop het recht van de abonnees om op elk moment een berekening van het meest gunstige tariefplan aan te vragen, waarop de operator verplicht een antwoord moet bieden (binnen 2 weken. Zie artikel 110/1 WEC, dat inhoudelijk niet gewijzigd wordt door het wetsvoorstel tot omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie³ in nationaal recht). Daarenboven hebben consumenten toegang tot een aantal transparantie- en vergelijkingsinstrumenten, bijvoorbeeld de geautomatiseerde tariefvergelijker, de kwaliteitsbarometer en de dekkings- en kwaliteitskaarten⁴. Ten slotte publiceert het BIPT regelmatig een nationale prijsvergelijking om de consumenten op de hoogte te brengen van aanbiedingen die voor hen potentieel interessanter zijn⁵.

3.2. Context van de "slapende" contracten

7. Dit wetsvoorstel beoogt de operatoren te verplichten gebruikers automatisch over te dragen naar het voor hen meest voordelige tariefplan. Hierbij wordt in het bijzonder verwezen naar de bestaande praktijk in de energiesector. Voor we dieper ingaan op het onderwerp, is het belangrijk om eerst de verschillen en de eventuele gelijkenissen tussen de telecom- en de energiesector te analyseren. In de energiesector beperkt de differentiatie zich grotendeels tot vaste en variabele contracten en groene en minder groene contracten. Zoals de auteurs van het wetsvoorstel terecht aangeven, is de telecomsector complexer en minder homogeen op vlak van diensten in vergelijking met de energiesector. Zo bestaan er meerdere diensten (vaste en mobiele telefonie, vast internet en tv) die eveneens kunnen verschillen qua karakteristieken (snelheid, onbeperkt, bijkomende OTT-diensten enz.). Het is dus moeilijker dan in de energiesector om de aanbiedingen te vergelijken. De consumenten hebben bovendien de mogelijkheid om exact het product te kiezen dat het best aansluit bij hun behoeften en verwachtingen. Gezien dat laatste aspect is het niet evident om klanten, die het aanbod niet expliciet afwijzen, te verplichten over te stappen naar een ander product dat misschien gunstiger is, maar dat niet meer aan hun reële behoeften zou voldoen, bijvoorbeeld omdat één van de gekozen aanvullende diensten (gratis sms'en, goedkope oproepen naar het buitenland, OTT-diensten enz.) niet meer in het nieuwe aanbod opgenomen is. Die aanpak zou met andere woorden tot gevolg hebben dat een aantal passieve consumenten (namelijk diegene die niet reageren op een bericht van hun operator) potentieel ontevreden zouden zijn door die gedwongen migratie.

¹ Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, hierna WEC.

² Ter gelegenheid van de omzetting van Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie.

³ Richtlijn (EU) 2018/1972 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot vaststelling van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, hierna het "Wetboek".

⁴ <https://www.bipt-data.be> en <https://www.bestetarief.be/>.

⁵ <https://www.bipt.be/consumenten/publication/het-bipt-publiceert-de-resultaten-van-zijn-nieuwe-vergelijking-van-de-tarieven-voor-telecommunicatiediensten-in-belgie>

8. In tegenstelling tot de energiesector zien we in de telecomsector de omgekeerde beweging. Door de snelle technologische ontwikkelingen (bijv. toename van het gebruiksvolume en de snelheid en de groeiende interesse in OTT-diensten) stellen wij net vast dat de operatoren hier met een zekere regelmaat op inspelen en de klanten in de richting van nieuwe aangepaste maar soms duurere aanbiedingen duwen (Telenet One, Proximus EPIC, Orange Go, VOO max en relax). In dat geval kunnen de consumenten inderdaad gratis hun lopende contract opzeggen en eventueel overstappen naar een nieuwe operator (art. 108, § 2, WEC), maar niet alle klanten hebben baat bij een overstap, omdat hun bestaande ("slapende") contract perfect voldoet aan hun behoeften en verwachtingen. Het is enkel mogelijk om echte besparingen te verwezenlijken indien consumenten over hun behoeften nadenken. Kan een lichter product volstaan? Wat als ik mijn lineaire tv zou vervangen door een OTT-tv-dienst? Enz. Daarom is het belangrijk dat consumenten blijven gebruikmaken van alle beschikbare transparantie-instrumenten om de geschikte dienst met kennis van zaken te kiezen en eventueel van operator te veranderen.
9. Het BIPT voerde in 2013 een studie uit in opdracht van de destijds bevoegde minister naar de slapende mobiele-telefoniecontracten. De prijzen voor de mobiele telefonie waren immers erg sterk gedaald door de regulerende acties van het BIPT (sterke daling van de MTR-tarieven⁶), alsook ten gevolge van een grote mediacampagne (King&Kong) met scherpe tarieven van een toenmalige (nieuwe) virtuele mobiele operator (Telenet), en de inwerkingtreding van artikel 111/3 van de wet, die het mogelijk maakt om zonder schadevergoeding te veranderen van operator na zes maanden het abonnement te hebben gebruikt. De eindgebruikers die toen niet op nieuwe tariefplannen zijn overgeschakeld, zijn met hun oude tariefplannen meer blijven betalen zonder het echt te weten. Uit een evaluatie van de effectieve klanten die nadeel hadden ondervonden, bleek dat een groot aantal hierdoor getroffen waren. Er werd dus beslist, in overleg met de toenmalige minister van Telecommunicatie, om dit via een unilateraal engagement van de operatoren (enkel van toepassing op mobiele telefonie) te regelen, waarbij die laatsten zich ertoe verbonden hebben om vrijwillig een zo groot mogelijk aantal eindgebruikers met slapende contracten over te zetten naar contracten met gunstigere tariefplannen ten voordele van de consument. Het BIPT heeft de uitvoering van dat akkoord geanalyseerd gedurende de geplande periode voor de omzetting. Er werd echter geen enkele wetsbepaling ingevoerd die de tariefomzetting verplichtte. Eén van de redenen hiervoor was dat zo een bepaling een mogelijks bevriezend effect zou kunnen hebben op de verdere tariefinnovatie (aangezien de operatoren bij elke tariefwijziging verplicht zouden worden om klanten te migreren).
10. Sinds 2013 is de situatie echter veranderd. Ten eerste, zijn er geen prijsdalingen meer van een gelijkaardige grootte als in 2013 op de mobiele markt. Ten tweede, stellen we vast dat de operatoren oude tariefplannen hebben behouden. Ten slotte, zien we sindsdien dat wanneer operatoren nieuwe tariefplannen voorstellen, het eerder tariefplannen zijn met prijzen gelijkaardig aan de oude aangevuld met opties (een veel hoger datavolume, meer belminuten enz.).
11. De "prijsdalingen" op de mobiele markt zijn dus eerder het resultaat van de overstap naar betere profielen voor dezelfde prijs, dan echte dalingen van wat de consument maandelijks betaalt.

⁶ "Mobile Termination Rates", ofwel tarieven voor mobiel-gespreksafgifte. Dit zijn de tarieven die mobiele operatoren aan andere operatoren aanrekenen (op een wholesalem Markt) om de oproepen komende van die andere operatoren op hun netwerken af te wikkelen.

12. Wat de vaste-telecommunicatiemarkt betreft, stellen wij vast dat er zich al jaren meer prijsstijgingen dan prijsdalingen voordoen (door een zwakkere concurrentie op die markt die dan ook aan een ex-anteregulering van het BIPT onderworpen is). Een wijziging naar een nieuw, gunstiger tarief zal moeilijker te vinden zijn zonder de portfolio van betrokken diensten te wijzigen.
13. Het BIPT meent dus dat de situatie niet meer dezelfde is als in 2013 en dat niet alle voorwaarden vervuld zijn om deze maatregel opnieuw te overwegen (in hoeverre dit juridisch gezien mogelijk is, zie punt 3.3.2) ten voordele van de consument. Integendeel, er bestaat een reëel risico dat consumenten ontevreden zullen zijn.

3.3. Analyse van het BIPT

3.3.1. Probleem van interne coherentie

14. Vooreerst stellen we vast dat het wetsvoorstel de invoeging van een nieuwe paragraaf in het bestaande artikel 110 WEC beoogt. Deze keuze zou tot gevolg hebben dat we twee verschillende systemen geregeld door hetzelfde artikel samen laten bestaan, maar dat ze niet hetzelfde doel voor ogen hebben.
15. Aan de ene kant zouden consumenten minstens eenmaal per jaar een tariefplan voorgesteld krijgen dat voordeliger zou zijn, rekening houdende met hun gebruikspatroon, gelet op de huidige paragraaf 4. (Deze methode gebaseerd op het gebruikspatroon wordt behouden in het toekomstige artikel 109 WEC ter omzetting van het Europees wetboek voor elektronische communicatie).
16. Aan de andere kant zou het wetsvoorstel, behoudens tegenkanting van de consumenten, de overstap naar een gunstiger tariefplan verplichten indien een tariefplan zou worden stopgezet. Er zou overgestapt worden naar een tariefplan dat goedkoper is met technische prestaties die minstens gelijkwaardig zouden zijn volgens een methode vastgelegd door het BIPT.
17. De twee mogelijkheden zouden met elkaar tegenstrijdig kunnen zijn, ten koste van de consumenten, aangezien de twee methodes om een meer voordelig tariefplan te bepalen verschillend zijn. Aan de ene kant veronderstellen het huidige artikel 110, § 4 en het toekomstige artikel 109 de definitie van gebruikspatronen, aan de andere kant gebruikt wetsvoorstel 1983 het begrip van technische prestaties die minstens gelijkwaardig zijn.
18. Doordat het wetsvoorstel teruggrijpt naar de bepaling van minstens gelijkwaardige technische prestaties, houdt het geen rekening met het gebruikspatroon van de eindgebruikers, wat ervoor zou kunnen zorgen dat bepaalde consumenten gemigreerd worden naar tariefplannen die niet overeenstemmen met hun profiel (bijvoorbeeld, gebruikers voor wie de snelheid of het maandelijkse datavolume van weinig belang is).
19. Wij benadrukken dus dat het voorgestelde systeem niet noodzakelijk ten voordele van de consument is.

3.3.2. Conformiteit met het Europees wetboek voor elektronische communicatie

20. Onafhankelijk van deze overwegingen ten gronde die een opportuniteitskeuze kunnen zijn, moet opgemerkt worden dat het voornaamste obstakel in dit voorstel zich op het niveau van het Europees recht bevindt, want het ontwerp van artikel 109 WEC (zie bijlage) is een omzetting van artikel 105, lid 3, in fine, van het Wetboek.
21. Datzelfde artikel bepaalt het volgende: "*De aanbieders geven de eindgebruikers ten minste jaarlijks informatie over de voordeligste tarieven.*"

22. Bovendien bepaalt het Europees wetboek in artikel 101 het volgende:

“De lidstaten behouden of introduceren in hun nationale wetgeving geen bepalingen inzake de bescherming van de eindgebruiker die afwijken van de artikelen 102 tot en met 115, met inbegrip van meer of minder strikte bepalingen die een ander niveau van bescherming waarborgen, tenzij in deze titel anders is bepaald.”

23. Dat is het principe van volledige harmonisatie. Dat betekent dat op het moment van de omzetting van met name artikel 105, lid 3, van het Wetboek, de wetgever niet in een hoger (of lager) niveau van bescherming van de consument mag voorzien dan waarin door het Wetboek voorzien wordt⁷.
24. Welnu, in artikel 105, lid 3, in fine, voorziet de Europese wetgever in het jaarlijks aanbieden van informatie over de meest voordelige tarieven, niets meer.
25. Het BIPT concludeert dus dat de maatregel van automatische overdracht van het “slapende” tariefplan dat eventueel niet meer verkocht wordt naar het andere, goedkopere tariefplan binnen het huidige commerciële aanbod van de operator verder gaat dan het niveau van harmonisatie dat in dit geval door het Wetboek vastgesteld is en dus niet geïntroduceerd kan worden zonder te raken aan de Europese regels die op dat vlak in een volledige harmonisatie voorzien.

4. Conclusie

26. Op basis van bovenstaande elementen is het BIPT van mening dat het noch wenselijk, noch wettelijk verenigbaar is met het Europese kader, om gevolg te geven aan het voorgelegde wetsvoorstel. We zullen natuurlijk alles in het werk blijven stellen om de consumenten meer transparantie te bieden, zodat zij met kennis van zaken de meest geschikte dienst kunnen kiezen op vlak van prijs en kwaliteit. In die zin controleert het BIPT enerzijds voortdurend dat de gekochte producten afgestemd zijn op het gebruikspatroon, en maakt het de consumenten anderzijds nog meer bewust van de verschillende bestaande transparantie-instrumenten, in het bijzonder via initiatieven op de sociale media.

Axel Desmedt
Lid van de Raad

Jack Hamande
Lid van de Raad

Luc Vanfleteren
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

⁷ Artikel 105, lid 3, voorziet in geen enkele uitzondering of machtiging voor de lidstaten om bepalingen te introduceren of te behouden die een hoger niveau van bescherming van de consument waarborgen, wat echter soms het geval is in andere artikelen van het Wetboek.

Bijlage

1. De wettelijke teksten die momenteel van toepassing zijn

Huidig artikel 110 WEC

<p>§ 1er. Les opérateurs adressent gratuitement aux abonnés avec un maximum de cinq numéros, à l'exception des numéros pour des services M2M une facture détaillée de base dont le niveau de détail est fixé par le ministre après avis de l'Institut. Cette facture est délivrée aux abonnés au moins une fois tous les trois mois, sans qu'aucun surcoût puisse être demandé à l'abonné.</p> <p>Cet article ne déroge pas aux droits des personnes concernées par le traitement des données, octroyés par l'article 10 de la loi du 8 décembre 1992 relative à la protection de la vie privée à l'égard des traitements de données à caractère personnel.</p> <p>§ 2. Les abonnés peuvent obtenir gratuitement, sur simple demande, une version plus détaillée de la facture de base qu'ils ont reçue.</p> <p>§ 3. Les appels gratuits, les appels vers les numéros d'urgence ainsi que les appels vers certains numéros fixés par le Roi après avis de l'Institut ne sont pas indiqués lors de la facturation.</p> <p>§ 4. Au moins une fois par an, l'opérateur indique, sur la facture de son abonné (avec au maximum 5 numéros), le plan tarifaire le plus avantageux pour lui en fonction de son profil de consommation calculé au cours de la période déterminée par l'Institut. Lorsque l'opérateur communique le plan tarifaire le plus favorable à l'abonné, il ajoute également, de la manière souhaitée par l'abonné, selon les modalités fixées par l'Institut, les données du profil de consommation utilisé à cet effet.</p> <p>Pour les produits d'accès à Internet, il y a lieu d'indiquer les plans tarifaires permettant de traiter le volume de données téléchargées d'après le profil d'utilisation, éventuellement à un prix inférieur, même lorsque ce plan tarifaire va de pair avec une vitesse de téléchargement</p>	<p>§ 1. De operatoren verstrekken de abonnees met een maximum van vijf nummers met uitzondering van de nummers voor de M2M-diensten gratis een gespecificeerde basisfactuur waarvan het niveau van specificatie door de minister wordt vastgesteld na advies van het Instituut. Deze factuur wordt ten minste één keer om de drie maanden aan de abonnees verstrekt, zonder dat aan de abonnee daarvoor extra kosten kunnen worden aangerekend.</p> <p>Dit artikel laat de rechten van de betrokkene(n) bij de verwerking, toegekend door artikel 10 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, onverlet.</p> <p>§ 2. De abonnees kunnen, op éénvoudig verzoek, gratis een meer gespecificeerde versie ontvangen van de basisfactuur die zij gekregen hebben.</p> <p>§ 3. Gratis oproepen, oproepen naar noodnummers en oproepen naar sommige nummers die na advies van het Instituut door de Koning worden vastgesteld, worden niet op de factuur vermeld.</p> <p>§ 4. Ten minste één keer per jaar meldt de operator op de factuur aan zijn abonnee, met maximum 5 nummers, welk voor hem het meest gunstige tariefplan is, rekening houdend met zijn gebruikspatroon berekend over de periode bepaald door het Instituut. Wanneer de operator het meest gunstige tariefplan aan de abonnee meldt, verstrekt hij tevens op de door de abonnee gewenste wijze, volgens de nadere regels vastgesteld door het Instituut, de gegevens van het daartoe gebruikte gebruiksprofiel.</p> <p>Voor internettoegangsproducten worden de tariefplannen vermeld waarmee het volume gedownload data dat uit het gebruikspatroon blijkt, kan worden verwerkt, eventueel met een lagere prijs, zelfs wanneer met die tariefplannen een lagere downloadsnelheid gepaard gaat.</p>
---	--

inférieure. Pour chacun des plans tarifaires précités, il y a également lieu d'indiquer la vitesse de téléchargement, d'autres caractéristiques pertinentes ainsi que les conséquences possibles, lorsque le client souscrit à une offre combinée.

Dans le cas d'un abonné ayant souscrit auprès d'un opérateur à deux ou plusieurs plans tarifaires correspondant à différents services, comme la téléphonie fixe, les services mobiles, l'accès à haut débit à Internet et/ou des services télévisés, il y a lieu, le cas échéant, d'indiquer comme plan tarifaire une offre combinée intégrant ces différents services dans un seul plan tarifaire, lorsque cette offre combinée revient moins cher que la somme des plans tarifaires séparés auxquels le client a souscrit.

Après avoir mené une consultation publique, l'Institut fixe les modalités des obligations prévues aux deux alinéas précédents, et ce, dans un délai de trois mois. L'Institut prévoit un délai de six mois au moins après la publication des modalités précitées pour la mise en oeuvre des obligations précitées.

En outre, l'opérateur fait figurer sur la première page de chaque facture le texte suivant, encadré séparément et en caractères gras : " Pour connaître le plan tarifaire correspondant le mieux à votre profil d'utilisation, consultez le site des autorités publiques www.meilleurtarif.be. ».

Tevens worden voor elk van de voormelde tariefplannen de downloadsnelheid, andere relevante kenmerken en de mogelijke gevolgen vermeld wanneer de klant een gecombineerd aanbod afneemt.

Indien een abonnee bij de operator ingetekend heeft op twee of meer tariefplannen die overeenstemmen met verschillende diensten, zoals vaste telefonie, mobiele diensten, breedbandinternettoegang en/of televisiediensten, wordt in voorkomend geval als tariefplan een gecombineerd aanbod vermeld waarin deze verschillende diensten in een enkel tariefplan geïntegreerd zijn, wanneer dat gecombineerde aanbod goedkoper uitvalt dan de som van de aparte tariefplannen waarop de klant ingetekend heeft.

Het Instituut bepaalt, na een openbare raadpleging te hebben gevoerd, de nadere regels van de verplichtingen, bepaald in de vorige twee leden en dit binnen een termijn van drie maanden. Het Instituut voorziet minstens in een termijn van zes maanden na de publicatie van de voormelde nadere regels voor de implementatie van de betreffende verplichtingen.

Bovendien vermeldt de operator op de eerste bladzijde van elke factuur de volgende tekst in een afzonderlijk kader en in het vet : " Raadpleeg de site van de overheid www.bestetarief.be om het tariefplan te vinden dat het best met uw gebruikspatroon overeenstemt.

2. De toekomstige wet die het Europees wetboek voor elektronische communicatie⁸ zal omzetten

De inhoud van het huidige artikel 110, § 4 WEC zal door de omzettingwet naar artikel 109 verplaatst worden.

De bepaling die voor openbare raadpleging⁹ voorgelegd wordt bepaalt het volgende:

<p>Art 109. Au moins une fois par an, l'opérateur de services de communications électroniques autres que des services de communications interpersonnelles non fondés sur la numérotation et que des services de transmission utilisés pour la fourniture de services de machine à machine indique au client, sur un support durable, le plan tarifaire le plus avantageux pour lui en fonction de son profil de consommation calculé au cours de la période déterminée par l'Institut. Lorsque l'opérateur communique le plan tarifaire le plus favorable au client, il ajoute également, de la manière souhaitée par l'abonné, selon les modalités fixées par l'Institut, les données du profil de consommation utilisé à cet effet.</p>	<p>Art 109. Ten minste één keer per jaar meldt de operator van andere elektronischecomunicatiediensten dan nummeronafhankelijke interpersoonlijke communicatiediensten en dan transmissiediensten voor het verlenen van intermachinale diensten op een duurzame gegevensdrager aan de klant welk voor hem het meest gunstige tariefplan is, rekening houdend met zijn gebruikspatroon berekend over de periode bepaald door het Instituut. Wanneer de operator het meest gunstige tariefplan aan de klant meldt, verstrekt hij tevens op de door de abonnee gewenste wijze, volgens de nadere regels vastgesteld door het Instituut, de gegevens van het daartoe gebruikte gebruiksprofiel.</p>
<p>Pour les services d'accès à l'internet, il y a lieu d'indiquer les plans tarifaires permettant de traiter le volume de données téléchargées d'après le profil de consommation, éventuellement à un prix inférieur, même lorsque ces plans tarifaires vont de pair avec une vitesse de téléchargement inférieure. Pour chacun des plans tarifaires précités, il y a également lieu d'indiquer la vitesse de téléchargement, d'autres caractéristiques pertinentes ainsi que les conséquences possibles, lorsque l'abonné souscrit à une offre combinée.</p>	<p>Voor internettoegangsdiensten worden de tariefplannen vermeld waarmee het volume gedownload data dat uit het gebruikspatroon blijkt, kan worden verwerkt, eventueel met een lagere prijs, zelfs wanneer met die tariefplannen een lagere downloadsnelheid gepaard gaat. Tevens worden voor elk van de voormelde tariefplannen de downloadsnelheid, andere relevante kenmerken en de mogelijke gevolgen vermeld wanneer de abonnee een gecombineerd aanbod afneemt.</p>

⁸ Versie van het voorontwerp dat voor openbare raadpleging voorgelegd wordt:

(<https://www.bipt.be/consumenten/publication/raadpleging-met-betrekking-tot-het-voorontwerp-van-wet-houdende-omzetting-van-het-europees-wetboek-voor-elektronische-communicatie-en-wijziging-van-diverse-bepalingen-inzake-elektronische-communicatie>).

⁹ Wijzigingen in deze versie zijn mogelijk, ofwel om politieke keuzes na de openbare raadpleging, ofwel om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State.

<p>Si un abonné a souscrit auprès d'un opérateur à deux ou plusieurs plans tarifaires correspondant à différents services, comme la téléphonie fixe, les services mobiles, l'accès à l'internet à haut débit et/ou des services télévisés, il y a lieu, le cas échéant, d'indiquer comme plan tarifaire une offre combinée intégrant ces différents services dans un seul plan tarifaire, lorsque cette offre combinée revient moins cher que la somme des plans tarifaires séparés auxquels l'abonné a souscrit.</p>	<p>Indien een abonnee bij de operator ingetekend heeft op twee of meer tariefplannen die overeenstemmen met verschillende diensten, zoals vaste telefonie, mobiele diensten, breedbandinternettoegang en/of televisiediensten, wordt in voorkomend geval als tariefplan een gecombineerd aanbod vermeld waarin deze verschillende diensten in één enkel tariefplan geïntegreerd zijn, wanneer dat gecombineerde aanbod goedkoper uitvalt dan de som van de aparte tariefplannen waarop de abonnee ingetekend heeft.</p>
<p>Après avoir mené une consultation publique, l'Institut peut fixer les modalités des obligations prévues dans le présent paragraphe. L'Institut prévoit un délai de six mois au moins après la publication des modalités précitées pour la mise en œuvre des obligations concernées.</p>	<p>Het Instituut kan, na een openbare raadpleging te hebben gevoerd, de nadere regels van de verplichtingen, bepaald in deze paragraaf bepalen. Het Instituut voorziet minstens in een termijn van zes maanden na de publicatie van de voormelde nadere regels voor de implementatie van de betreffende verplichtingen.</p>